

GAZETA TRANSILVANIEI

Redacţia şi Administraţia

PIAŞA LIBERTĂŢII BRAŞOV. —

TELEFON 226.

Abonament anual 860 lei.

Pentru străinătate 800 lei.

Anunţuri, reclame, după tarif.

Fondată la 1838 de George Bariţiu

Apare de trei ori pe săptămână

Prin tine însuţi, cetăţene, şi pentru
tine, la libertate, legalitate şi cinste.

Să se aplice sancţiuni

Presa streină, care şi-a avut reprezentanţi la congresul din Alba-Iulia, remarcă în articole de fond grandiozitatea acestei adunări, subliniind însufleţirea cu care sutele de mii de participanţi au jurat apărarea, până la ultima picătură de sânge, a unităţii neamului şi a integrităţii teritoriului român.

Orice privitor obiectiv al desfăşurării programului zilei de 6 Mai în Alba-Iulia, a trebuit să fie puternic sguduit de impresia pe care i-au imprimat-o îndârjirea şi însufleţirea, cu cari neamul românesc caută să întărească temelia viitorului şi fericii ţării sale. Iar dacă în rezoluţiunea luată în acea zi, a fost atacat fără cruşare guvernul liberal, însemnează că acesta stă în calea voinţei şi aspiraţiunilor neamului.

Să se facă deci deosebire între guvern şi ţară!!

Oricât ar încerca presa liberală să răstălmăcească şi să confunde aceste două noţiuni — un adevăr crud dar de neînfrânt strigă din zidurile cetăţii lui Mihai, că glasul sutele de mii de cetăţeni, cari în ziua de 6 Mai au jurat în faţa crucii şi în numele întregii ţări, apărarea până la moarte a unităţii poporului român şi a integrităţii ţării lui, — este acelaş glas, care tot acolo şi tot atunci a jurat sfârşitul guvernării liberale.

Şi-şi merită această soartă actualul guvern cu atât mai mult, cu cât — înprejmuir de gardul buruenos al intereselor de partid — comite cea mai gravă crimă contra datorinţelor faţă de patrie, căutând să reducă şi să bagatelizeze importanţa zilei de 6 Mai, când neamul românesc, şi-a spus la Alba-Iulia cuvântul în chestia Rothermere. Strigătul Alba-Iuliei a făcut ca, din ziua aceea începând, să amuţescă glasurile cari de dincolo de Tisa căutau să mintă şi să facă străinătatea să creadă că Ardealul ar dori să se rupă de trupul pământului românesc.

Gazetarii streini, martori ai evenimentului din 6 Mai s'au convins mai mult decât ar fi putut crede, de dorinţa fierbinte a Ardealului şi a ţării întregi, care în acea zi a depus jurământ în faţa crucii.

Numai liberalii noştri, speriaţi de voinţa vulcanică, care a erupt atunci din piepturile sutele de mii, mai încearcă să se înşele cu minciuna şi să-şi îmbărbăteze partizanii mercenari, strigând că la Alba-Iulia n'a fost ceea-ce a fost. Nu s'a mulţumit să puie fel de fel de pedici în calea Alba-Iuliei, ci la urmă văzând că valorile furtunoase ale voinţii naţionale au rupt toate zăgazurile în calea spre templul suferinţelor şi bucuriilor Ardealului, atât guvernul cât şi presa lui au început campania de deridere şi bagatelizare a marelui act naţional petrecut în ziua de 6 Mai a anului 1928 în cetatea Marelui Mihai.

Măreţe umbre ale trecutului românesc, vărsaţi blestemul vostru asupra celor ce-şi bat joc de locurile sfinţite prin faptele voastre mari! La chemarea conducerii partidului, care calcă cu sfinţenie în urmele tăiate de voi, norodul românesc s-a pornit din toate unghiurile ţării ca să spună durerea şi păsurile unui neam. Şi acest neam a strigat prin glasul tribunelor lumii întregi, că pe veci una şi aceeaşi este suflarea românească dela Nistru până la Tisa.

Şi jurământ sfânt s-a făcut pentru aceasta, — până la moarte!

Strein însă de nevoile neamului şi îngheţat în mlaştina intereselor de partid, guvernul d-lui Brăţianu încearcă şi se năzuieşte din puteri — dar zadarnic — să distrugă nimbul de măreţie care în ziua de 6 Mai a încoronat la Alba-Iulia măreţul act al unui neam dornic de dreptate şi legalitate. Orbiţi de patimă liberalii se aşează alături de cei ce în această cetate au frânt odată pe roată oasele lui Horia şi Cloşca, cari cereau, sufereau şi muriau pentru sfânta dreptate a neamului lor.

Dar după atâta suferinţă şi batjocură pe timpul unei stăpâniri streine şi duşmane, mai merită oare Românul aceeaşi soartă şi în ţara lui?!

Căci neamul românesc a dat glas Alba-Iuliei în ziua de 6 Mai, — şi de acest neam îşi bate joc oficiosul guvernului când scrie că în acea zi Alba-Iulia a adăpostit numai „oameni neserioşi”, „copii de 18—21 ani”, „social-comunişti”, „unguri” şi pe deasupra „şigani din Teiuş”.

Halal de tine neam românesc! Şi, slavă, celor ce te confundă cu astfel de elemente!

Ce material preţios pentru rothermerişti!

Aşa-şi tratează actuala cârmuire liberală neamul şi ţara.

Căci — să se ştie! — epitele de mai sus le-am cules din cuvânt în cuvânt după ziarul oficios al guvernului. Iar ziarul şi-a primit acest preţios şi patriotic material dela d-l fost ministru al muncii N. D. Chirculescu!!!

Ni-e greu însă să mai stăruim asupra celor ce fac din neamul românesc o ceată de „naivi” şi de „şigani”.

Inchelim cu toată indignarea şi cerem ca guvernul să-şi fină cuvântul, cu care ameninţă în „Viitorul”:

„Să aplice sancţiuni severe tuturor acelor cari abuzează în mod criminal de calitatea lor de ziaristi pentru a denigra Statul român şi a răspândi în ţară şi în străinătate cele mai odioase calomnii. Ziarele cari şi-au transformat redacţiile în asemenea oficine vor suferi şi ele consecinţele acţiunii antiromâneşti pe care o fac”.

Atât, numai atât, cerem şi noi!!

IULIU MANIU

Şeful Partidului Naţional-Ţărănesc a creat un moment nou în politica ţării româneşti: Alba-Iulia. Sânt oameni pe cari împrejurările îi crează: oamenii norocului. Avem destui: lista celebrităţilor liberale create din nimic — ex nihilo nihil — de o excepţională situaţie a partidului respectiv. Sânt oameni cari ei crează momentele politice: oamenii luptei şi ai sacrificiului. Cei dinfai sânt beneficiari parazitari; cei din urmă deschizători de drumuri noi, adesea cu preţul persoanei lor.

Cine ar putea susţine că o pozanul timp de nouă ani, Iuliu Maniu, e un beneficiar al politicii româneşti? Înainte de a descăleca în Bucureşti, pe vremea nedefinitelor dar intenselor speranţe eroice, câţi urmăream viaţa românească de dincolo de munte, ştiam că Iuliu Maniu e, între fruntaşii ardeleni, un înţelept. O anume înută, un anume tact şi o ireproşabilă corectitudine profilau într'o largă perspectivă de viitor figura cumpătatului avocat dela Blaj.

Şi — aduceţi aminte? — imediat după Unire, când Iuliu Maniu cu ai lui cobora în Bucureşti din calvarul robiei, o nădejde unanimă de reformă morală, de renaştere politică a României Mari l-a aplaudat şi l-a aclamat. Şi a urmat în scurtă vreme amarul dezamăgirii. Prea repede şi prea adânc doream o schimbare fundamentală în politica practică pentru a acorda un termen mai lung omului care venea. De fapt el nu ne cunoştea încă. Şi nu cunoştea mai ales tainele diabolice din besna cărora se dicta politica internă a României. Bine nici noi nu le cunoaştem atunci. Şi Iuliu Maniu, care venea prudent şi inalterabil a desamăgit nerăbdarea noastră de viaţă nouă. Dar omul a rămas neschimbat, adâncind noi experienţe, îndurând eşecuri, pipăind terenuri şi tovarăşii de luptă şi păstrând în vârtejul neizbânzilor o imobilitate de piatră. În toată această vreme i s'a spus cu ironie şi cu dispreţ: un nehotărât. Şi era o simplă aparenţă. Omul cu cât cunoştea mai adânc peştera răului politic care ne bântuia, cu atât se imobiliza într'o altitudine de opozant cu glasul sugrumat. Atâta vreme cât respectatul Rege Ferdinand trăia, o reformă morală în politica ţării n'ar fi fost posibilă decât încercând-o peste creştetul regal. Şi Iuliu Maniu, om al ordinei şi al ierarhiei, s'a resemnat. O resemnare în care a clocotit pe moccnate, nouă ani, o voinţă de oţel.

Imediat după moartea glorioşului Rege, această voinţă sugrumată şi-a destins arcul. De un an de zile, Iuliu Maniu are iniţiativa politicii interne. E motorul ei. Guvernul şi celelalte grupări politice se mişcă în funcţie de altitudinea naţional-Ţărănistă. Iuliu Maniu apare ca factor principal determinant. Guvernul îi cere audienţe şi îşi

potriveşte jinta defensivă după gestul lui.

După un deceniu de experienţă, Iuliu Maniu ţine din nou în mână psihologia politică a ţării. Opoziţia lui metodică a creat acest moment nou. O teribilă răspundere îi apasă astăzi pe umeri. Revirimentul moral al vieţii noastre publice îl aşteptăm dela dânsul. Sânt două elemente care ne îndreptălesc: imensa popularitate ce alcătuieşte azi decorul acestui om şi intrasigenţa de piatră pe care o afirmă voinţa lui. Dela război încoace popularitate au avut şi alţi bărbaţi politici. Nimeni însă n'a avut intrasigenţă morală. Intransigenţa masiv organizată şi energic militantă. Iuliu Maniu e întâiul om intransigent al României Mari, care crează un front răspicat ofensiv împotriva dominaţiei parazitare şi exclusive a partidului liberal. Problema pusă prin acţiunea lui

nu e aceea a unei simple schimbări de guvern, ci a unei fundamentale prefaceri de sistem. Ţara întreagă voinţe această fundamentală prefacere. Iuliu Maniu e articularea militantă a acestei voinţi. La Alba-Iulia, în acel uriaş clocot de nemulţumiri strunit cu o disciplină fără pereche, s'a pronunţat o condamnare epocală. Traducerea ei, în fapt e o chestiune de timp. Azi, mâine, poimâne, ea vine ea trebuie să vină cu siguranţă matematică.

Din generaţia politică con-sacrată, Iuliu Maniu e astăzi singurul dela care semai poate aştepta reforma morală. El are cu sine popularitatea imensă şi voinţa intransigentă. În caz negativ, va trebui să spunem adio vechei generaţii. Sarcina victoriei va trece direct pe umerii tineretului. Ea va veni. Căci nimeni n'a putut jugăni de forţă virilă un popor întreg.

„Curentul”.

Nichifor Crainic.

Serbările dela Blaj

Implinindu-se 80 ani dela istorica adunare de pe Câmpia Libertăţii din 1848, serbările comemorative de 3/15 Mai din Blaj au avut anul acesta un deosebit aspect, fiind cercetate de o lume foarte numeroasă.

Partidul naţional-Ţărănesc a fost reprezentat prin o seamă de fruntaşi ai partidului în frunte cu d-l preşedinte Iuliu Maniu, căruia poporul, — în număr de vre-o 10.000 persoane i-au eşit spre întâmpinare la gară făcându-i o entuziastă primire.

Serbările de comemorare au început cu serviciul divin oficial în catedrală de către I. P. S. Mitropolitul Vasile şi episcopul Hossu inconjuraţi de capitolul arhidiecezan.

A avut loc apoi defilarea şcoalelor în piaşa din faţa catedralei. După şcoale au urmat ţărăni — vre-o 10.000 — cari în decursul defilării au aclamat partidul naţional-Ţărănesc şi pe d-l Maniu. Intreagă lumea s'a îndreptat apoi spre Câmpia Libertăţii, unde a avut loc un festival deschis cu Imnul Regal şi încheiat cu „Deşteaptă-te Române” cântat de fanfare şi întreaga asistenţă.

După terminarea festivalului de pe Câmpia Libertăţii, toată asistenţa s'a îndreptat spre cimbitul unde zac osemintele tribunilor eroilor din 1848, unde prof. Atene a roşit un frumos panegiric al acestor eroi.

Terminându-se serbările, reprezentanţii partidului naţional-Ţărănesc în frunte cu d-l Iuliu Maniu şi urmaşi de o mulţime de săteni au mers la restaurantul „Universul”, unde s'a jinit o şedinţă festivă.

Seara pe la 6 ore a avut loc decernarea premiilor acordate şcolariilor, cari s'au distins la exerciţiile gimnastice.

Impotriva amestecului armatei în luptele politice.

Comitetul central executiv al Asociaţiunii tuturor luptătorilor în şedinţa dela 13 Mai a votat următoarea moţiune:

„Uniunea Sacră Naţională” fajă de ultimele evenimente interne, protestează energic în contra amestecului armatei în luptele politice. O atare acţiune destramă în mod hotărât spiritul de bună ordine şi disciplină, cari trebuie să se găsească permanent la fundamentul acestei instituţiuni.

Prin amestecul direct al armatei în acţiunea de vrahă şi ură dintre partidele politice, această instituţiune se îndepărtează continuu dela nobila şi admirabila sa misiune: de a fi scut de apărare şi pavăză în afara ţării. O astfel de dogmă, pe deasupra oricărei agresivităţi politice, trebuie să devie efectiv o realitate.

„Uniunea Sacră Naţională” protestează de asemenea asupra măsurilor abuzive de încătuşare şi prigonire a presei. Când aceste măsuri se iau prin autoritatea superioară a armatei, ca în cazul ultimelor arestări de gazetari, ele ating de fond buna ordine socială, săpând adevărate prăpastii morale între cetăţenii acestei ţări şi instituţiunea armatei.

Aceasta este şi trebuie să rămână numai în serviciul patriei.

Fajă de ultimele evenimente politice „Uniunea Sacră Naţională” înţelege a-şi intensifica activitatea sa prin alipirea la unul din partidele politice, către care o împing afinitatea de program şi aspiraţiuni, în serviciul exclusiv al bunei ordine sociale şi al patriei.

D-l Iuliu Maniu, preşedintele P. N. Ţ. a sosit alaltăeri în Capitală.

SCRISORI DIN FRANȚA.

Americani și Europeanii.

Apropierea aparentă de aștăzi între Americani și Europeanii nu va putea niciodată să aducă o contopire sufletească reală între noi și cei de peste Ocean.

Comuniunea negustorească, strângerea relațiilor economice, tot ce privește raporturile comerciale, financiare, se va putea regula bazându-ne pe interesele comune. Fără a tăgădui, deci, meritul Americanilor în diferite domenii ale vieții, fără a uita sprijinul ce a dat triumfului Aliților, recunoscând însușirile deosebite ale acestei națiuni tinere dar active și prodigios de muncitoare, nu vom putea, totuși, să nu arătăm unele deosebiri sufletești, cari vor constitui în totdeauna o piedecă priceperii desăvârșite între Europeanii și Americanii.

Intâmplarea ce povestesc mai jos, s-a petrecut cu mult înaintea războiului, într-o vreme când admirația pentru „colosul” american era de-abia la început. Pe atunci, adică în 1887, subsecretariatul artelor era încredințat în Franța domnului Turquet. D-sa fusese invitat la o serată de către o imens de bogată americană, din acelea ce încă de atunci erau botezate „miliardare”, deși în realitate aveau lor nu trecea de una două sute milioane. Averele acestea constituia însă, dată fiind valoarea monetei în acel timp, mai mult decât un miliard din zilele noastre de după războiu. Miliardara din 1887 posedea un splendid palat pe grandioasa Avenue des Champs-Élysées. Imbogățit cu adevărate comori artistice mai mult sau bine alese, însă cari costase sume fabuloase, palatul americancei noastre făcea obiectul conversațiilor întregului Paris din acea epocă.

La un moment dat, în seara când d-l Turquet se găsea în palatul miliardarei, aceasta i se adresă fără preambul și-i zise:

— Peste o săptămână am de gând să dau o serbare cum nu s-a mai văzut nici în Paris, nici aiurea. Dar, ca să fac bucuria poporului parizian, cred că ar fi nimerit să recurg la mijloace neobicinuite. Profitând de prietenia noastră îmi permit, fiind sigură că nu voi fi refuzată, dimpotrivă, să vă rog să-mi împru-

muta pentru o seară Arcul de triumf, din vârful căruia vreau să pun să se tragă focuri de artificii.

Și americanca noastră aștepta cu satisfacție răspunsul favorabil al ministrului. Credea chiar că d-l Turquet avea s-o și felicite pentru gândul minunat ce avusese.

Bine înțeles, d-nul Turquet a căutat să-i arate că pretenția îi este imposibilă și că Arcul de triumf de l'Étoile, monument național, nu poate servi la asemenea manifestațiuni.

Ce credeți că a replicat Americanca? Nici nu vă puteți închipui.

Centenarul liceului din Beiuș.

1828—1928.

Liceul „Samuil Vulcan” din Beiuș în cursul unei acesteia își prăznuiește jubileul de una sută ani de activitate. Ridicat prin episcopul Samuil Vulcan, în vremuri când la marginea de vest a graiului românesc n'a existat școala românească. Intreținut și dezvoltat conform progresului învățământului de către Episcopii Orăzii ca Patroni, timp de un secol, a stat în slujba neamului și a bisericii.

Cade-se deci, ca acel centenar să fie o serbare a întregului neam românesc, căci numai în forma aceasta ne vom putea arăta recunoștința de care vrednic este acel așezământ.

Întru cât direcțiunii liceului nu îi stă în putință de a ști adresa tuturor foștilor elevi, prin aceasta se avizează și se invită să participe la serbările ce se vor ține în zilele de 30-31 Mai și 1 Iunie, cu următorul program:

29 Mai, ora 20 primirea oaspeților la gară și încartiruirea. Ora 22^{1/2} adunarea în fața liceului și retragere cu torțe.

30 Mai. Ora 8 sf. Liturgie — „Te-Deum” festiv. Ora 9^{1/2} eșirea la mormintele martirilor, foștilor profesori și elevi. Parastas. Ora 11. Matinele elevilor în sala festivă. Ora 15 exerciții libere, jocuri de gimnastică. Ora 21 retragerea cu torțe.

31. Ora 8 sf. Liturgie. Ora 10

— Domnule Turquet, lucrul nu este greu. Dacă nu voiți să-mi dați permisiunea de-a mă servi de Arcul de triumf în scopul ce v-am arătat, îl cumpăr. Ofer treizeci de milioane.

Fără de refuzul absolut al d-lui Turquet, americanca a rămas nedumerită. Nu putea pricepe cum să se refuze treizeci de milioane.

Mirarea ei este o dovadă netăgăduită că suntem departe de spiritul american. Când un American râde, nu în totdeauna va putea să râdă un European, după cum nu ori de câte ori un European plânge, Americanul îl poate pricepe și se poate înduioșa la durerea lui.

Paris, Mai 1928.

Nicky.

Prezentarea corpului profesoral înalților dignitari și delegați și invitarea lor la ședința festivă. Ora 10^{1/2} ședința comemorativă. Ora 13 defilarea foștilor și actualilor elevi — „conduct etnografic”. Ora 14 Banchet. După

Casa de Credit a Agricultorilor din jud. Brașov s. a. și epilogul procesului meu cu această bancă

Domnule Director, Mulțumindu-vă cu acest prilej pentru largă dv. ospitalitate acordată în coloanele ziarului ce cu onoare conduceți, articolelor mele de până acum, în campania dreaptă pe care o ducem contra „Casei de Credit a Agricultorilor din județul Brașov, S. A. Brașov”, vă rog să binevoiți a da publicității deocamdată alăturatul certificat eliberat de grefa înaltei curți de casație și justiție S. II-a, (decizia urmează), — care formează epilogul logic al scandalului „manevre” pornită de calomnatori mei și infierată de cea mai înaltă și demnă instanță judiciară”, precum se vede:

Cancelaria înaltei Curți de casație și justiție s. II-a.

Certificat

Conform cererei făcută prin

masă vizitarea colecțiilor, muzeelor și a expozițiilor de pictură și sculptură. Ora 21 concert artistic, dat de artiștii Operei Române. După concert bal. 1. Iunie. Ora 7 sf. Liturgie — Parastas pentru fondatori. Ora 8 Excursie.

Instrucțiuni: Doritorii de a lua parte la serbări și banchetul oficial sunt rugați a se anunța Direcțiunii liceului până cel mult la 25 Mai, chiar și în cazul când ar avea în loc rudeni, căci în caz contrar nu putem garanta nici aprovizionarea nici încartiruirea.

Atât la gară cât și la liceu va funcționa un comitet de încartiruire, unde se vor putea primi biletele de încartiruire și de participare la banchet, precum și alte informațiuni.

Dela Ministerul de comunicații s'a cerut reducere de 75% pe C. E. R. pentru cei ce doresc a participa la serbări. Legitimățiile pentru reducere se vor trimite — îndată ce le vom primi — la toți, în rândul cum ne vor sosi anunțările.

Grupuri de elevi nu pot lua parte la serbări. Reprezentanții liceelor nu pot fi mai mulți de doi.

Programe speciale se vor distribui cu fiecare ocazie.

Biletul pentru participare la banchet costă 350 Lei.

Din public

petițiunea înregistrată la No. 9518/1928.

Se certifică de noi, că această înaltă Curte de Casație și Justiție, secțiunea II-a, prin deciziunea penală cu No. 3171 din 4 Mai 1928, a admis recursurile facute de Aurel Ștefanovici, de apărătorul său cum și de Procurorul general al Curții de Apel din Brașov, în contra sentinței Nr. P. 1374/17 1927 din 8 Decembrie 1927 a Curții de Apel din Brașov S. I-a, casând această sentință cât și sentința Tribunaului Brașov, secția I. No. P. 1442/13 1927, din cauza nulității de fond prevăzută de art. 385 p. I-a p. p. și achită pe acuzatul Aurel Ștefanovici în baza art. 326 p. I. p. v.

Drept care s'a eliberat pre

zentul certificat anulându-se un timbru mobil de 10 lei.

L. S.

Timbru Magistrat, asistent ss. indescifrabil.

Nr. 9470 11 Mai 1928

p. Confortitate ss. Alex. Mateescu.

Primiți Domnule Director, asigurarea deosebitei mele slime și considerațiuni

Aurel Ștefanovici, Str. Hirscher No. 23.

Convocare

Toți dnii ofițeri din rezervă și retragere proveniți din activitate din Soc. de sub conducerea dlui General Băncilă, precum și toți dnii ofițeri de rezervă și retragere de ori ce categorie din Uniunea Ofițerilor de Rezervă de sub conducerea dlui Lt. C. dor Dumitriu, toți din orașul și județul Brașov, — sunt convocați în adunare generală pe ziua de Vineri 18 Mai a. c., ora 6 (18) p. m., la Cercul Militar în sala bibliotecii.

La ordinea zilei este ratificarea fuziunii celor două societăți întruna singură și alte chestiuni foarte importante.

Pot lua parte și dnii ofițeri de rezervă cari nu sunt înscrisi și doresc să se înscrie în societate.

Președinți: General Băncilă, Lt. C. dor Dumitriu.

Cinema „Astra” (Apollo)

17—18 Maiu

Jucătorul de șah

(sau Fecloara din Vilaa)

după romanul lui Henry Mazuel.

In rolul principal:

Charles Dailin, Camille Berth.

19—20—21 Maiu

CHANG

SEU Misterul Janglei Siamese.

28—31 Maiu

„LUTHER”

De la Camera de agricultură Brașov

Comisiunea Camerei de Agricultură Brașov, încredințată cu cumpărarea reproducătorilor trebuincioși pentru comunele județului Brașov, va lucra în ziua de 23 Mai a. c. precum urmează:

la ora 8^{1/2}—9^{1/2} în com. Cristian.

la ora 10—11 în comuna Hălchiu.

la ora 11^{1/2}—12^{1/2} în comuna Feldioara.

la ora 2—3 în comuna Bod.

la ora 4—5 în com. Hărman.

la ora 6—7 în com. Prejmer.

Se vor prezenta fix la ora arătată în fața primăriei respective:

a) crescătorii cu tauri rasa Simenthal în etate de 18—24 luni și cu vieri urmași din creșterea scoafelor importate în etate de 6—10 luni.

b) și primăriile cu delegații lor car au nevoie de reproducători. Se vor acorda 10% premii de încurajare crescătorilor cari posed reproducătorul cel puțin 12 luni, iar comunelor un ajutor la cumpărarea reproducătorului de 10% din prețul de cumpărare.

Crescătorilor și primăriilor cari vor lipsi dela această acțiune nu li se vor mai da în anul curent altă ocaziune în acest sens.

Examenul particular din sesiunea Mai, la Liceul „Andrei Șaguna” din Brașov încep în 21 Mai 1928 ora 8 a. m.

1—2 Direcțiunea.

FOLETONUL „GAZETEI TRANSILVANIEI”.

La mormântul bardului Andrei Mureșianu

Omagiul Tinerimei române.

Itată cuvântul rostit în numele elevilor liceului „A. Mureșianu” din Brașov de liceanul ONTARIO PODEA în ziua de 3/15 Mai a. c., cu prilejul încununării mormântului lui Andrei Mureșianu:

Onorat corp profesoral!

Iubiți colegi!

Astăzi, când se împlinesc optzeci de ani dela marea adunare de pe Câmpia Libertății, elevii liceului nostru își îndeplinesc o pioasă datorie, consfințită prin o veche tradiție, depunând o modestă coroană pe mormântul marelui Andrei Mureșianu.

Gândurile unui neam întreg se îndreaptă astăzi spre câmpia istorică de lângă Blaj, unde în 1848 poporul românesc din Ardeal ridica steagul luptei de emancipare politică și națională, cerând, prin glasurile inspirate ale conducătorilor săi, ruperea cu trecutul plin de durere și nedreptate și inaugurarea unei epoci de libertate și egalitate.

Gândurile noastre ale tinereții din Brașov, se adună însă aici, la poalele Tâmpel și frunțile noastre se pleacă cu sfîntenie în fața amintirii lui Andrei Mureșianu, ale cărui rămășițe pământești zac în acest mormânt, dar din al cărui suflet purtăm fiecare din noi o scântie veșnic aprinsă, veșnic caldă și strălucitoare.

Andrei Mureșianu, atât ca poet cât și ca patriot, aparține generației de azi în aceeași măsură ca și celei în sânul căreia a trăit, a scris și a luptat.

Dându-ne „Răsunetul”, — de-o inspirație atât de genială străbătut de lumina unei adevărate revelațiuni, — concentrând în versuri lapidare și energice toată durerea și zburciumul, toate aspirațiile și străduințele unui popor, răsuind să infiltreze în conștiințe nădejdea apropiatei dezrobiri și să deștepte dorul de luptă în mii și mii de suflete, el deveni o putere uriașă,

o forță de regenerare a întregului popor românesc.

Răspândindu-se ca flacăra dela om la om, strigătul său de deșteptare pătrunse toate inimile: ale celor mari ca și ale celor umili, ale bătrânilor ca și ale tinerilor.

Chemarea lui la unire a încheiat tot gândul românesc într-un singur gând, toată simțirea românească într-o singură simțire și a îndrumat întreaga națiune spre o singură jintă, pe când din toate inimile răsună un singur strigăt:

„Murim mai bine'n luptă cu glorie deplină
Decât să fim sclavi iarăși în vechiul
nost pământ”.

De acest cântec răsunau mîinii de aur și văile umbrite, când porniau la luptă Moșii neînvinși ai lui Iancu și, după aproape șaptezeci de ani, cu acelaș cântec pe buze plecau pe câmpul de luptă ostașii, tot așa de vrednici ai regelui Ferdinand I, pentru a făuri, cu prețul scump al vieții lor întregirea neamului.

Iar acum, aceleași versuri nemuritoare formează jurământul pe care sufletul românesc îl rostește în taină, zi de zi, înaintea Atotputernicului.

„Răsunetul” ne reamintește eroismul strămoșilor noștri, ne

reamintește acea puternică manifestare a sufletului nostru național de pe Câmpia Libertății, și ne readuce icoana, înconjurată de un nimb strălucitor a bardului nostru național Andrei Mureșianu. Versurile sale minunate ne-au chemat astăzi aici, pentru ca din evocarea durerilor și frământărilor glorioase ale trecutului, să învățăm a prețui moștenirea ce ne-a fost hărăzită, întărindu-ne în hotărârea nestrămutată de-a o păstra neatinșă și a o transmite în toată strălucirea ei generațiilor viitoare.

Fie slăvită memoria lui Andrei Mureșianu, a apostolilor ideii naționale de pe Câmpia Libertății și a eroilor cari, aducând suprema jertfă pe altarul patriei, ne-au dat România întregită!

Tinerimea română recunoștătoare, depune această coroană, prinos de mulțumită și admirație, pe mormântul unuia dintre cei mai scumpi fii ai neamului românesc.

Vânătoare de ciori. În urma deciziei ministeriale No. 5979/1928, „Societatea română de vânătoare” aranjază Duminecă, 20 Maiu o vânătoare la ciori. Anunțările se fac la maestrul de vânătoare. Fiind în acea zi vânătoare oficială, vânatul țapilor este oprit. Biroul Societății.

Congresul agricultorilor cehoslovaci

Zece ani gospodărie agricolă.

Cu prilejul deschiderii marelui expoziții agricole din Praga și a congresului agricultorilor cehoslovaci, au apărut în presa cehoslovacă mai multe articole semnate de cei mai eminenți specialiști și politicieni cehoslovaci, articole care s'au referit în special la creșterea și consolidarea agriculturii în Cehoslovacia.

Ministrul agriculturii Prof. dr. Sdrinko se ocupă în studiul său economic cu dezvoltarea agriculturii și a păturii țărănești în intervalul primilor 10 ani dela proclamarea independenței republicii cehoslovace. Scoate în primul rând în evidență în ce stare mizerabilă s'a aflat agricultura cehoslovacă la sfârșitul războiului mondial pe timpul căruia a avut de aprovizionat pe lângă regiunile cari formează astăzi republica cehoslovacă, nu numai întreaga armată austriacă, dar în ultimul an al războiului și o parte însemnată din armata germană.

După proclamarea independenței agricultura cehoslovacă s'a deșeptat pentru greua muncă de reconstrucție în toate direcțiile. Capacitatea solului a fost ridicată prin crearea fondului pentru îngrășăminte artificiale, cu ajutorul căruia s'a furnizat în 1921 agriculturii cehoslovace peste 300 000 tone îngrășăminte în valoare de 750 mil. cor. cehe, ceea ce a avut o influență favorabilă asupra creșterii profitului recoltei și a fost un pas hotărâtor spre raporturi normale, contribuind la exportarea de mari cantități de zahăr, spirit, malț, leguminoase, etc.

Au fost efectuate deasemenea lucrări de ameliorare a solului în întreaga republică și aceasta cu un tempo mult mai rapid decât înainte de război.

O deosebit de mare atenție s'a acordat școlilor agricole. Cehoslovacia are azi 272 școli agricole pe toate categoriile, dintre cari 110 au fost înființate în primul an al republicii. Pe lângă acestea au mai fost înființate în întreaga republică 871 școli agricole populare. Scopul politic al reformei agrare în Cehoslovacia a fost oprirea invaziei bolșevismului. Reforma agrară este azi aproape încheiată și se poate spune că n'a adus nici o daună; este nevoie încă de a se efectua reforma silvică.

Un factor important care asigură agriculturii cehoslovace rentabilitatea este apărarea producției indigene împotriva concurenței străine. Până în anul 1926, agricultura cehoslovacă a fost insuficient apărută în comparație cu industria acestei țări, și abia după doi ani au fost introduse taxe pentru importul cerealelor, leguminoase, făină și produse de făină, grăsimi, etc. În genere se poate spune că munca de reconstrucție din agricultura cehoslovacă, cu excepții neînsemnate, a reușit complet și că în unele domenii Cehoslovacia este azi mai înaintată decât în anii antebelici.

Președintele Camerii deputaților Malypetr publică un articol sub titlul „Agricultura și parlamentarismul”, în care spune: Democrația vie și reală înseamnă pentru agricultori colaborarea și hotărârea în comun asupra celor mai importante chestiuni ale statului, conlucrarea cu toți acei cari sunt dispuși la aceasta. Poporul agricol este conștient că pentru realizarea democrației este nevoie de a învinge mari greutăți, el însă e obișnuit în ocupația lui cu învingerea greutăților. Popo-

rul agricol va apăra întotdeauna construcția democratică a statului și imediat ce țara va fi amenințată din o parte sau alta, o va apăra de orice pericol, fie intern sau venind din exterior.

Românii din America și adunarea dela Alba-Iulia

D-l Iuliu Maniu, președintele partidului național-țărănesc, a primit următoarea telegramă:

Canton-Ohio. — Românii din America strănsi într-o mare adunare națională în orașul Canton-Ohio la 11 Maiu 1928, însuflețiți de uriașă manifestare dela Alba-Iulia a țărănimii române, dornice de legalitate și îndreptarea stărilor economice deplorabile create de guvernarea partidului liberal atât de asupritor, vă trimit omagiul lor de recunoștință și apreciere. Noi suntem cu d-stră și cu întreg poporul în lupta determinată ce o duceți pentru întronarea dreptății în mult iubita noastră Românie.

Ioan Puchiu,
președintele adunării.

Serbări culturale la Turnu-Severin

Implinindu-se 10 ani dela Unire Societatea Culturală „Teatrul” și Biblioteca I. G. Bibicescu din Turnu-Severin aranjează în zilele de 3 și 4 Iunie mari festivități culturale, cari vor fi onorate și de prezența A. S. R. Principesa-Mamă și M. Sa Regelui Mihai I.

Serbările se vor desfășura după următorul program:

3 Iunie 1928. Ora 9,30 dimineața. — Primirea la gară a Alteței Sale Regale Principesa-Mamă Elena și a Majestății Sale Regelui Mihai I.

Ora 9,45—11. — Oficiul divin oficiat în Catedrala orașului.

Ora 12. — Delegații vor merge în corpore la mormântul lui I. G. Bibicescu, unde vor depune flori.

Ora 1,30. — Masă comună în Palatul Cultural. Pentru delegații 100 lei tacâmul.

Ora 3—4. — Conferință cu Bibliotecarii filialelor noastre, în Palatul Cultural.

Ora 5—7. — Adunarea generală a societății culturale „Teatrul” și a Bibliotecii Bibicescu din T-Severin, în sala de Spectacole. Adunarea generală este patronată de Alteța Sa Regală Principesa Elena.

Se vor premia Bibliotecile cele mai active, cu bani și diplome de onoare. Tot în această ședință, se va face și predarea în mod solemn a 27 Bibliotecii populare (un dulap de stejar și 400 volume) cari se distribuie în: Județul Timiș-Torontal 9, Despărțământului Astra din Cetatea Albă 5; Despărțământului Astra din Dobrogea 2; în satul Talmaz (Basarabia) locul natal al domnului Ștefan Ciobanu profesor universitar și membru al Academiei Române 1; precum și 10 Bibliotecii în județul Mehedinți, și câte o colecție de cărți și reviste vechi, liceelor din Lugoj, Caransebeș, școala normală Caransebeș și școala superioară de comerț Orșova etc.

Ora 8—9. — Masa comună în Palatul Cultural. Pentru delegații, 60 lei tacâmul.

Ora 9—11. — Recepție în Salonul de festivități, în onoarea A. Sale Regale Principesa Elena și M. S. Regelui Mihai I. Vor lua parte toți delegații.

Discuția Proiectului de Cod penal.

Arestul preventiv

— Cazul domnului Flaviu Popovici. —

În comisiunea legislativă parlamentară se discută Proiectul de Cod penal. Unul din cele mai importante capitole ale acestui proiect este de sigur acela al arestului preventiv. Căci legiuitorul de azi trebuie să fie în mod deosebit preocupat de respectul libertăților individuale și cetățenești. El trebuie să prevadă toate măsurile pentru a face imposibilă încălcarea acestora fără motive temeinice și să nu admită arestul preventiv decât în cazuri precise și cu grije stabilite. Dispozițiile vagi, cari pot da loc la interpretări și aprecieri personale, trebuie delat început înlăturate cu desăvârșire. Principiul dominant în materie de infracțiuni trebuie să fie judecata instanței în completul ei și cel bânuit infractor trebuie săstras de sub influența ori puterea organelor cari depind de factorii Puterii executive.

Cazul arestării comersantului brașovean Flaviu Popovici ne îndeamnă să repelăm aceste vechi convingeri ale noastre în materie de libertăți individuale și cetățenești.

D-l Popovici e acuzat că ar fi ultragiât pe un polișt în exer-

citarea funcțiunii sale și pentru acest fapt e depus în arest preventiv.

Este sau nu acest fapt motiv de arestare?

Respectuoși cum am fost și suntem de prestigiul autorității noi nu vom admite oiciodată ca acesta să fie stîrbit de cineva și suntem cei dintâi care să cerem sancțiuni împotriva celui care o atinge.

O infracțiune trebuie însă dovedită. Șaceasta nu se poate face decât în fața completului judecătoresc, care are și căderea și desăvârșita libertate și suveranitatea, de nimeni contestată, de a delibera, a aprecia și a hotări.

Or în speță ce se afirmă?

Că un birjar ținea să obțină dela d-l Popovici un supliment de taxă pentru birje și că un sergent a ținut să dea concursul birjarului pentru încasarea pretenziunii acestuia, însoțindu-l până la ușa camerei d-lui Popovici din hotelul Coroana, care, după insistențele bății în ușa ale sergentului și birjarului, le-a aplicat acestora o corecțiune.

Că fapta aceasta a d-lui Popovici este sau nu o infracțiune, n'o pot stabili organele investigatoare, ea rămâne esclusiv în sarcina instanței de judecată.

Că sergentul a fost în exercitarea funcțiunii sale sau că și-a depășit-o mergând să solicite dela d-l Popovici o pretenziune fără autorizație și fără ca aceasta să fi fost de drept stabilită, rămâne să o constate asemenea instanța judecătorească.

Că în sfârșit pretenziunea birjarului a fost reală și dreaptă pentru ca autoritatea — un sergent de poliție — să socoale că merită să-i dea concursul pentru încasarea ei, este asemenea de atribuția instanțelor legale ca să o stabilească.

Iată deci pentru ce noi socotim în calitatea noastră de organ — expresie a opiniei publice și apărător al libertăților personale și cetățenești — că în cazul de față arestarea d-lui Popovici n'a fost întemeiată și cerem d-lui Ministru al Justiției, paznicul suprem al aplicării legilor, să se sesizeze de acest caz și să cerceteze dacă această arestare s'a făcut în cadrul și cu respectarea legii.

Chestiunea fiind de importanță vom mai reveni. Căci ținem să dăm și noi comisiei legislative parlamentare material de studiu și orientare.

Consiliul
de Administrație.

Informații

Delegația P. N.-T. la congresul agrar din Praga, în frunte cu d-nii Vaida-Voevod, I. Mihalache, Ștefan C. Pop și V. Madgearu, a sosit Luni seara la Praga, fiind primită în mod călduros de comitetul aranjator al congresului. Înainte de a trece granița Cehoslovaciei, delegații au avut la Oradea-mare Luni dimineața o întrevedere cu d-l I. Maniu, cari i-a însoțit în tren până la stația Valea lui Mihai.

Un frumos succes al d-lui T Brediceanu. Sâmbătă seara s'a reprezentat la București poemul liric al d-lui Tiberiu Brediceanu „La șezătoare” într-o montare splendidă. După cum relatează zărele bucureștene poemul a avut un succes desăvârșit, uvertura stărnind un adevărat entuziasm. Sau distins îndeosebi cântăreții de operă d-nii V. Rabega, d-na Feraru și D. Săveanu. Autorul, care a asistat la reprezentație, a fost recemat de mai mulțori pe scenă, făcându-i-se o caldă manifestație.

Maiorul Brașovenilor stabilit în Cluj. Inițiativa luată anul trecut de d-nul prof. univ. Dr. Sextil Pușcariu din Cluj, de a aranja an de an un maioral al studenților universitari și a intelectualilor stabiliți la Cluj, cari au absolvat liceul „Andrei Șaguna” din Brașov, se traduce și în anul acesta în faptă. Maioralul a fost fixat pe ziua de 20 Mai în pădurea „Cărpeneș” de lângă Cluj și va decurge conform obiceiurilor uzitate la maioralul studenților din Brașov.

Comitetul central jud. al „Așteii”-Brașov a ținut Marți seara o ședință în care s-au rezolvit numeroase chestiuni puse la ordinea zilei. Intre altele s'a hotărât în principiu înființarea secțiunii de educație fizică și morală. În scopul acestora va da cu echipe dela școlile secundare și sup. române din Brașov pe ziua de 10 Iunie un festival cu exerciții gimnastice și atletice și cu premii.

S-a reales apoi vechiul comitet teatral-cinematografic sub președinția d-lui Dr. Tiberiu Brediceanu pe timp de un an.

Decorat. Printre ofițerii superiori decorați în ultimele zile găsim și numele d-nului locot. colonel Mihail Coliban delegatul marelui stat major pe lângă C. F. R. Brașov, un fiu al Brașovului, conferindu-i-se „Steaua României” în grad de ofițer. Felicitări.

Oi găsite. Din partea prefecturii poliției ni se comunică: Locuitorul Petre Ghimbășeanu din Stupini Nr. 17 a găsit 3 oi și un berbec, între care două oi albe și una neagră, iar berbecul alb. Păgubașul să se adreseze susnumitului.

În ziua de 15 Mai s'a găsit un miel de culoare neagră pe Strada Lungă lângă hotelul Mielul alb.

Culturale. La școala primară de stat No. 4 din str. Agrașelor No. 6, va avea loc, Duminecă 20 Mai a. c. orele 15 (3 p. m.) o serbare școlară a cercului cultural No. 2 din Brașov. Părinții de copii și persoanele iubitoare de școală sunt călduros rugați să bine voiască a încuraja cu prezența această manifestare școlărească.

Președinte G. Mușătescu.

MEDICALE. Dr. Carol Pildner de Stenborg, specialist în boale de ochi, urechi, nas și gât lipsește din Brașov zece zile.

Rămășițele pământești ale scumpei noastre mame

REVEICA T. ZERNOVEANU

născută Moldoveanu,

decedată în Huși la 1918 aducându-le spre a fi reînchinate în cimitirul bisericii Sf. Treimi de Pe Tocile, rugăm rudele, prietini și cunoscuții să binevoiască a lua parte la această ceremonie, care va avea loc în ziua de Duminecă 20 Mai 1928.

Cortegiul va pleca din Piața Prundului la ora 3 după amiază.

Dr. D. T. Zernoveanu.
Lt.-Colonel V. T. Zernoveanu.
Maior N. T. Zernoveanu.